

HOSPICE

DUIN- EN BOLLENSTREEK

JAARVERSLAG 2010

Inhoud

	pagina
Voorwoord	4
1. Het Hospice in het kort	5
2. De zorg	7
3. De Organisatie	9
4. Het personeel	10
5. De financiën	11
6. De ontwikkelingen	12
7. De activiteiten	13
Bestuur en management 2010	15

Wat vindt u in dit jaarverslag?

In dit jaarverslag blikken we terug en kijken we vooruit op de ontwikkelingen van het Hospice Duin- en Bollenstreek. Het geeft u tevens een snel en beknopt beeld van de belangrijkste feiten en cijfers.

Voorwoord

Het Hospice Duin- en Bollenstreek maakte in 2010 een goed jaar door. Met in totaal 71 opnamen en een gemiddelde verblijfsduur van 21 dagen kwam het bezettingspercentage op 76 procent. Het management, de coördinatoren, verpleegkundigen en meer dan honderd vrijwilligers maakten het mogelijk dat wij onze gasten en hun naasten op een goede en verantwoorde wijze konden ontvangen en ondersteunen.

In het kader van een van onze doelstellingen – het realiseren van een kenniscentrum voor palliatieve terminale zorg – hebben wij een symposium voor professionele hulpverleners uit de regio georganiseerd over het onderwerp 'delier'. Een goede eerste stap met een mooi resultaat. Ruim honderd personen bezochten deze bijzonder leerzame avond, van wie er velen aan de intensieve discussie deelnamen.

De scholing van een tiental vrijwilligers door onze coördinator Lucy van Oostrum en vrijwilliger Willy Zuijderduijn zorgde ervoor dat we het geringe verloop in ons vrijwilligersbestand op een goede manier konden opvangen. Het is goed te constateren dat we de opleiding van nieuwe vrijwilligers binnen de eigen organisatie kunnen verzorgen. Dit jaar namen zelfs vrijwilligers van buiten deel aan onze cursussen.

We ontvingen veel positieve reacties van vrienden en familie van de gasten, waaruit de waardering voor het werk en de sfeer in het Hospice Duin- en Bollenstreek bleek. Daar zijn wij erg blij mee. We zullen alles in het werk stellen de positieve reacties te blijven waarmaken. Om de medewerkers te belonen voor hun inzet, hebben we met behulp van Fonds Nuts Ohra een prachtige kerstavond kunnen organiseren.

Het jaar 2010 was ook het jaar waarin wij afscheid moesten nemen van de voorzitter van Stichting Vrienden van het Hospice, Wim van den Ende. Op 5 oktober overleed hij na een lange tijd ernstig ziek te zijn geweest. Wim heeft, zowel in de periode voor als na de oprichting van het Hospice, veel betekend voor de organisatie en met veel inzet zijn bijdrage geleverd.

In 2010 ondersteunden vele particulieren en instellingen ons initiatief met financiële bijdragen. Wij zijn daar zeer erkentelijk voor. Dankzij de bijdragen hebben wij noden die niet door de lopende exploitatie gedekt worden, toch kunnen realiseren. Wij hopen ook in 2011 weer op die steun te mogen rekenen.

Jan Willem Plug
Voorzitter Stichting Exploitatie Hospice Duin- en Bollenstreek

1. Het Hospice in het kort

Het Hospice Duin- en Bollenstreek is een centrum voor palliatieve terminale zorg. Het bestaat sinds mei 2008 en heeft als doel ongeneeslijk zieken en hun naasten zo veel mogelijk comfort bieden in de laatste levensfase. Hetzij door vrijwilligershulp in de thuissituatie, hetzij door opname in ons hospice.

De oprichting

Het idee voor het Hospice Duin- en Bollenstreek bestaat al sinds 2002. Toen sloegen Districts Huisartsen Vereniging, Stichting Terminale Palliatieve Thuiszorg (VPTZ De Cirkel), Valent RDB, de wijkverpleging en enkele enthousiaste particulieren de handen ineen. In zes jaar tijd hebben zij met veel enthousiasme gezorgd voor startkapitaal, geschoolde vrijwilligers en een centrale locatie. In 2005 is het stuk grond aan Hoofdstraat 51 in Sassenheim aangekocht, alwaar architect en aannemers een prachtig gebouw hebben neergezet. Vanaf mei 2008 is het Hospice operationeel.

Voor wie?

Het Hospice Duin- en Bollenstreek is bedoeld voor twee groepen mensen:

1. Ongeneeslijk zieken die uitzien naar opname in het hospice.
2. Familie en vrienden van ongeneeslijk zieken, die ondersteuning zoeken voor in de thuissituatie.

Opname in het hospice

Om tegemoet te kunnen komen aan de eerste doelgroep, heeft het hospice zes grote kamers met badkamer voor zes gasten. Het enige opnamecriterium is een levensverwachting van maximaal drie maanden, gesteld door de huisarts of specialist. Het Centrum Indicatiestelling Zorg geeft hierna een indicatie af voor opname. Niet alleen mensen in de Duin- en Bollenstreek kunnen zich wenden tot het Hospice, ook mensen van buiten de regio met bijvoorbeeld familieleden woonachtig in de regio.

Ondersteuning in de thuissituatie

Om tegemoet te kunnen komen aan de tweede doelgroep, is Het Hospice Duin- en Bollenstreek in 2009 gefuseerd met Vrijwilligers Palliatieve Terminale Zorg (VPTZ). Per 1 januari 2010 geschiedt de gehele coördinatie van VPTZ vanuit het Hospice. Het Hospice werkt met twintig thuiszorgvrijwilligers. Het is hun voornaamste taak de mantelzorgers in de thuissituatie te ontlasten. De thuiszorgvrijwilligers werken op aanvraag. Nacht- en weekenddiensten waren in 2010 nog niet haalbaar.

"De wereld vergaat als je hoort dat je moeder doodgaat, maar mijn eerste reactie was: dit gaat niet gebeuren, ik ga het verslaan. Dat lukte natuurlijk niet, maar ik heb mijn broer – vlak voor zijn dood – beloofd dat ik goed voor mama zou zorgen. En dus heb ik volgehouden, al was het echt zwaar en soms moeilijk te bolwerken. Zonder de thuiszorgvrijwilligers was het me nooit gelukt. Nu is mijn moeder in haar eigen bed ingeslapen. Als Sneeuwwitje. IJdel als ze was, was dat haar laatste wens."

Belinda Lohr, heeft haar moeder tot het einde thuis kunnen verzorgen

Door wie?

In het hospice staat een professioneel zorgteam van twee consultants palliatieve zorg en twaalf niveau 4-verpleegkundigen – van wie vijf op oproepbasis – 24 uur per dag voor de gasten klaar. Ook kunnen gasten hun eigen huisarts meenemen; in 2010 maakten 48 mensen daar gebruik van. De ondersteunende (zorg)taken worden uitgevoerd door 98 geschoolde vrijwilligers. Daarvan zijn er twintig (mede) werkzaam in de thuiszorg. De dagelijkse leiding is in handen van één manager en twee coördinatoren. Zij zorgen ervoor dat alle hulp tot het einde toe op elkaar wordt afgestemd. Zij zijn onder meer verantwoordelijk voor de opnames van de gasten, de intakes voor de thuiszorg, de begeleiding van de vrijwilligers en het zorgteam en de werving en scholing. Tussen het management en de verpleging vindt dagelijks overleg plaats.

Vrijwilligers

De vrijwilligers die in het hospice werken, vervullen diverse functies. De meesten zijn zorgvrijwilliger en vullen de mantelzorg aan: de zorg die familie en vrienden geven. Zij zijn altijd in de buurt en geven waar nodig emotionele en sociale ondersteuning. De vrijwilligers die in de thuiszorg werken, hebben voornamelijk een aanwezigheidsfunctie. Ze waken over de patiënt opdat de mantelzorger iets voor zichzelf kan doen. Tot slot zijn er nog tien vrijwilligers met een andere functie. Ze zijn tuinman, kapper, pedicure, kok, bloemist, psychotherapeut, bloemschikker, geestelijk verzorger of administratief medewerker.

Scholing

De zorgvrijwilligers worden goed op hun werk voorbereid. Zij volgen de introductie cursus van VPTZ Nederland. Deze cursus omvat uitleg over lichte verzorgende handelingen, inhoudelijke kennis van palliatieve zorg en basisvaardigheden zoals communicatie, grondhouding, motivatie en het verwerken van eigen verlies- en rouwervaringen. Daarnaast zorgt het Hospice voor verschillende bijscholingscursussen, bijvoorbeeld op het gebied van tiltechnieken, persoonlijke hygiëne en pijnverzachting. In 2010 hebben vier vrijwilligers van buitenaf deelgenomen aan de introductie cursus.

Het Hospice Duin- en Bollenstreek 2010 in cijfers

Opname in het hospice

Aantal opnames: 71	Korter dan drie dagen: 6
Man: 36	Langer dan drie maanden: 2
Vrouw: 35	
Gemiddelde leeftijd: 74	Komend van thuis: 35
zvwv	Komend van ziekenhuis: 30
Overleden: 70	Komend van verpleeg- of verzorgingshuis: 6
Ontslagen: 5	
Gemiddelde bedbezetting: 76%	Uit regio Duin- en Bollenstreek: 62
Gemiddelde verblijfsduur: 21 dagen	Van buiten de regio: 9

Ondersteuning in de thuissituatie

Aantal aanvragen: 9
Totale inzet vrijwilligers: 793 uur

2. De zorg

Het zorgteam van het Hospice streeft ernaar een patiënt vredig, waardig, pijnloos en zo veel mogelijk vrij van belastende symptomen te laten sterven in het bijzijn van hun familie en naasten. De zorg in het hospice gaat 24 uur per dag door. De zorg in de thuissituatie geschiedt naar aanvraag.

Palliatieve terminale zorg

Het doel van palliatieve terminale zorgverlening is het bereiken van de best mogelijke kwaliteit van leven, zowel voor de patiënten als voor hun naasten. Palliatieve zorg bestaat dus niet uitsluitend uit het verrichten van verzorgende, verpleegkundige en medische handelingen. Ook medemenselijke aandacht, emotionele ondersteuning, maatschappelijke en psychosociale begeleiding zijn van belang.

Eigen regie houden

Vanuit de algemene doelstelling van palliatieve terminale zorg ontvangen wij in het hospice onze gasten en hun naasten. Wij vinden het erg belangrijk dat gasten, ook in de laatste levensfase, de regie houden over hun leven en sterven. Zij krijgen daarbij ondersteuning van een multifunctioneel team, bestaande uit vrijwilligers, verpleegkundigen, coördinatoren en consulenten palliatieve zorg. Desgewenst kunnen de gasten ook hun eigen huisarts behouden.

24-uurszorg

De zorg in het hospice wordt 24 uur per dag geleverd. De gemiddelde dagbezetting is één verpleegkundige met twee vrijwilligers en één coördinator. De vrijwilligers werken in diensten van vier uur en altijd in tweetallen. De eerste vrijwilligers starten om 07.00 uur 's morgens en de laatste eindigen om 23.00 uur 's avonds. De verpleegkundigen werken in drie diensten van circa acht uur. Zij hebben dagdienst, avonddienst of nachtdienst. De thuiszorgvrijwilligers werkten in 2010 alleen doordeweeks en overdag. In de toekomst hopen wij ook een nachtwaakfunctie te kunnen instellen, zodat de mantelzorgers in de thuissituatie kunnen slapen terwijl de vrijwilliger over de patiënt waakt.

"In de terminale zorg moet je er echt voor waken dat je voor iemand anders gaat denken. Dat vraagt veel inspanning, want je moet voortdurend alert zijn op de signalen die mensen afgeven. Die kunnen heel subtiel zijn of dubbelzinnig. Zo kan iemand die boos is zich onderliggend misschien juist eenzaam voelen. Dat moet je goed kunnen inschatten, want het gaat erom dat je andermans belangen behartigt."

Ineke Koning, verpleegkundige

Van zorgvraag tot hospicezorg

De zorgvraag kan worden ingediend door de toekomstige gast zelf, hun naasten of mantelzorgers, huisarts, wijk- of transferverpleegkundige. Zodra de zorgvraag is vastgesteld, wordt de zorgprocedure opgestart. De coördinator verzorgt de intake bij de toekomstige gast thuis of in het ziekenhuis. Als opnamecriterium geldt een levensverwachting van maximaal drie maanden. Daarna zet het Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ) de zorgvraag om in een indicatie en verzendt die naar het Zorgkantoor. Het Zorgkantoor handelt de aanvraag af en verstuurt die naar de zorgleverancier van voorkeur. De indicatie komt als zorgtoewijzingsbericht binnen bij de klantenservice van WMV (WWZ-Mariënstaete-Valent), die het bericht verstuurt naar de coördinator van het Hospice. Als er plek is, kan de patiënt direct terecht in het hospice.

Samenwerking

Om palliatieve terminale zorg zo goed mogelijk te kunnen aanbieden, werkt het Hospice Duin- en Bollenstreek intensief samen met diverse externe partijen. Een overzicht:

Huisartsen	WWZ-Mariënstaete-Valent	Centrum Indicatiestelling Zorg
Apothekers	IKW Zuid-Holland Noord	Netwerk Palliatieve Zorg
Regionale ziekenhuizen	Thuiszorgorganisaties	VPTZ
Fysio- en ergotherapeuten	Zorgkantoor	Collega-hospices

Zorgoverleg

Direct na de opening is een wekelijks multidisciplinair overleg (MDO) ingelast. Tijdens dit MDO bespreken de betrokken huisartsen, consulenten palliatieve zorg, verpleegkundigen en coördinatoren de zorg voor de individuele patiënten en de actuele ontwikkelingen op het gebied van palliatieve zorg. Gastgerichte zaken die direct actie vragen worden direct opgepikt. Aangezien de ervaringen van de vrijwilligers zeer waardevol zijn, kunnen ook zij tijdelijk deelnemen aan het MDO. In verband met de geheimhoudingsplicht – een eed die vrijwilligers niet afleggen – worden zij voortijdig verzocht het MDO te verlaten.

“De vrijwilligers doen al het niet-technische werk. Wassen, aankleden, bedden verschonen, koken, schoonmaken, familie ontvangen, luisteren, praten en veranderingen signaleren. We zijn van alle markten thuis, maar we verzorgen geen wonden en dienen geen medicijnen toe. Onze werkzaamheden laten zich het beste omschrijven als ‘er zijn’. Niet alleen voor de bewoners, ook voor hun naasten. Hier hebben zij de ruimte om weer even partner of dochter te zijn. De 24-uurszorg wordt hen immers volledig uit handen genomen. Zodra ze ons dat vertrouwen geven, leven ze zichtbaar op.”

Diet van Hartingsveldt, vrijwilliger

3. De organisatie

Het Hospice Duin- en Bollenstreek wil een lerende organisatie zijn voor het team van beroepskrachten en vrijwilligers. Voor de regio willen wij daarnaast onze kennisfunctie op het gebied van palliatieve terminale zorg blijven uitbreiden.

Welke doelstellingen?

In 2010 hebben wij onszelf de volgende doelstellingen gesteld:

1. Een kenniscentrum realiseren op het gebied van palliatieve zorg, ter ondersteuning van huisartsen en intra- en extramurale zorgverleners.
2. Innovaties doorvoeren, zodat meer nieuwe wegen en mogelijkheden bereikbaar worden.
3. Medewerkers in staat stellen hun talenten in te zetten binnen een breed zorgpakket en hun diverse mogelijkheden tot ontwikkeling bieden.

Overlegsituaties

Zonder samenwerking en overleg kunnen kennis en innovatie geen gestalte krijgen. Daarom kent het Hospice Duin- en Bollenstreek zeven overlegsituaties. Dagelijks vinden vrijwilligersoverdrachten plaats, waarbij vrijwilligers en coördinator de zorg voor de individuele gasten evalueren. De verpleegkundigen en coördinatoren houden eens per drie weken overleg. Daarnaast zijn er bestuursvergaderingen, intervisiedagen en externe overleggen met collega-hospices en het Netwerk Palliatieve Zorg.

Ondersteuning

De verpleegkundigen en coördinatoren ontvangen dagelijkse ondersteuning van de manager. De hospice- en thuiszorgvrijwilligers hebben een eigen aanspreekpunt: de manager of een van de twee coördinatoren. Bovendien kan iedereen die daar behoefte aan heeft, een gesprek aanvragen met een van twee geestelijk verzorgers.

Flexibiliteit

Het Hospice beschikt over de flexibiliteit een plotselinge toename van zorg of complexiteit op te kunnen vangen. Naast alle beschikbare zorgvrijwilligers en verpleegkundige oproepkrachten kunnen wij zo nodig terugvallen op ervaren uitzendkrachten en het acute team van WMV. Bovendien hebben de coördinatoren buiten kantooruren bereikbaarheidsdienst. Medewerkers kunnen deze dienst gebruiken als zij overleg of reflectie wensen, of melding willen maken van huiselijke calamiteiten of ziekte.

"In 2010 organiseerden wij een symposium over het herkennen en behandelen van een delier. Een belangrijk onderwerp, want veel terminale patiënten krijgen een delier. In een onbehandeld delier kun je blijven hangen, maar als je er vroeg bij bent kun je het verhelpen. Onze vrijwilligers hebben geleerd snel te anticiperen op delirant gedrag en die kennis hebben we gedeeld op het symposium. Zo geven we gestalte aan de kennisfunctie van het Hospice."

Evelien van Duin, manager

4. Het personeel

In de visie van het Hospice Duin- en Bollenstreek wordt grote waarde gehecht aan de mens achter de medewerker. Wij streven ernaar onze medewerkers zo veel mogelijk te betrekken bij het ontwikkelen van het beleid en de activiteiten.

Personeelsbeleid

Het uitgangspunt van ons personeelsbeleid is dat medewerkers deskundig zijn op hun vakgebied. Waar mogelijk benutten en stimuleren wij ieders kwaliteiten. Wij laten het team zo veel mogelijk activiteiten voorbereiden, zodat er een groot draagvlak ontstaat. Daarnaast is sfeer is een belangrijke factor. Een luisterend oor bieden en kunnen meeleven in kleine en grote zorgen zijn immers van onschatbare waarde.

De medewerkers

Aan het Hospice Duin- en Bollenstreek zijn één manager (0,78 fte), twee coördinatoren (1,11 fte), twaalf niveau 4-verpleegkundigen (4,67 fte) – van wie vijf op oproepbasis voor de flexibele inzet – en één medewerker voor de huishoudelijke dienst (0,25 fte) verbonden. In 2010 is de coördinatorenformatie uitgebreid. Deze wijziging is flexibel ingezet en zal met ingang van 1 januari 2011 structureel worden. In totaal zijn, betaald en vrijwillig, 133 medewerkers werkzaam.

Persoonlijke gesprekken

Ieder jaar worden persoonlijke functioneringsgesprekken gevoerd tussen medewerker en manager. Deze gesprekken zijn toekomstgericht en evalueren onder meer de samenwerking, het scholingsplan, de functie-inhoud, de loopbaanontwikkeling en eventuele belemmerende factoren. Bovendien krijgen de vrijwilligers om het jaar een uitnodiging voor een voortgangsgesprek. Van dat gesprek wordt een verslag gemaakt, als ware het een functioneringsgesprek.

Arbeidsomstandigheden

Het bewustzijn voor de arbowetgeving is aanwezig onder de medewerkers. Het werk kan zwaar zijn en daarom pleiten wij ervoor dat vragen om assistentie getuigt van gezond verstand. De nachtdienst wordt veelal gedraaid door één de verpleegkundige. Hij of zij kan desgewenst ondersteuning vragen bij het acute zorgteam van MWV. Geheel volgens het arbobeleid mogen de vrijwilligers niet werken met de tilliften.

“Wat mij het meest goeddoet, is dat mijn zus nooit alleen is in het hospice. Te veel mensen leven, zeker aan het einde, in eenzaamheid. Dat gun je niemand. Zelf zou ik ook liever vaker naar het hospice komen, maar dat is te druk voor mijn zus. Ik kom hier echt graag. Nergens anders is zo veel warmte. De sfeer is heel huiselijk. Het personeel zorgt zo goed voor Joke, iedereen is aardig en niets is te veel.”

Wendy van der Horst, zus van Joke de Jong (overleden 18 augustus 2010)

5. De financiën

De financiën hebben zich in 2010 ontwikkeld conform de verwachtingen. In dit tweede volledige boekjaar hebben we geconstateerd dat we met een sluitende exploitatie kunnen draaien en dat we aan onze aflossingsverplichtingen kunnen voldoen.

Financiering

WMV maakt de productieafspraken met het Zorgkantoor en het Hospice voert deze taken uit. De productieopbrengsten dekken de kosten van de uitvoering.

Subsidie van VWS

In 2010 heeft het Hospice voor het eerst de volledige subsidie van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport ontvangen. Voor de hoogte van de subsidie kijkt het ministerie naar het aantal gasten van het jaar ervoor. Dat was dus het jaar 2009, het eerste jaar dat het hospice volledig draaide. De subsidie was voldoende om de kosten van management en coördinatoren, waarvoor ze bedoeld is, te dragen. We kunnen er echter niet van uitgaan dat dat in 2011 weer het geval zal zijn. We hebben gemerkt dat de subsidiehoogte onder druk staat. Landelijk blijft het totale subsidiebedrag namelijk gelijk, terwijl het aantal subsidiedeelnemers stijgt. Hierdoor is er dus minder subsidie beschikbaar per deelnemer. In de begroting van 2011 zullen wij hier rekening mee houden.

Sponsors

Het Hospice Duin- en Bollenstreek mag rekenen op een breed draagvlak in de regionale samenleving. Vele particulieren en instellingen sponsoren de exploitatie en instandhouding van het hospice. Specifieke wensen ten aanzien van de inrichting, hulpmiddelen en inventaris hebben wij in 2010 gerealiseerd met behulp van de sponsorgelden.

Stichting Vrienden

Stichting Vrienden van het Hospice Duin- en Bollenstreek ziet het als haar belangrijkste taak het hospice voor iedereen toegankelijk te maken. De eigen bijdrage van € 45,- is voor sommigen te veel. Daarom vult Stichting Vrienden die bijdrage aan. Dankzij deze hulp hebben wij ook in 2010 ons uitgangspunt kunnen waarmaken dat financiën nooit een beperking mogen zijn voor opname in ons hospice.

Financieel vooruitzicht

Er is een gezonde financiële basis gelegd onder het hospice, waarop we de komende jaren kunnen voortbouwen. Dat is belangrijk, aangezien we enig weerstandsvermogen moeten opbouwen. Bijvoorbeeld om toekomstige grootonderhoudsactiviteiten te kunnen bekostigen of om onzekerheden met betrekking tot de AWBZ-financiering te kunnen opvangen.

6. De ontwikkelingen

In het tweede volle jaar dat het Hospice Duin- en Bollenstreek draaide, heeft zich een aantal belangrijke ontwikkelingen voorgedaan. We hebben ze voor u op een rij gezet.

Symposium eerste stap naar kenniscentrum

Het is de ambitie van Het Hospice Duin- en Bollenstreek een kenniscentrum te zijn voor de regio, op het gebied van palliatieve terminale zorg. De eerste stap is gezet op 13 april 2010. Op die datum vond het symposium over het onderwerp 'delier' plaats in het Heerenhuys van Katwijk. Het symposium werd door ruim honderd professionele zorgverleners bezocht en is zeer enthousiast ontvangen. Sprekers waren Jacques Hoornweg, consulent palliatieve zorg, en Rob Boxhoorn, verpleegkundige.

Zorgpad Stervensfase

In 2010 zijn wij gestart met Zorgpad Stervensfase, een kwaliteitsinstrument dat is ontwikkeld om de zorg gedurende de stervensfase goed af te stemmen op de behoeften van de gast en diens naasten. De multidisciplinaire zorg is hierin met zorgdoelen omschreven. Onder twintig dossiers van overleden gasten is een nulmeting verricht. Verpleegkundige Rob Boxhoorn is aangesteld als projectleider, hij heeft de cursus Projectleider gevolgd bij IKW. Vrijwilligers en verpleegkundigen hebben een uitgebreide scholing gekregen over de inhoud en werkwijze van Zorgpad Stervensfase. De regionale huisartsen zijn uitgenodigd voor een speciale informatieavond in de tuinzaal van woonzorgcentrum WMV Bernardus.

Kwaliteitsverbetering

In 2010 zijn nog geen directe initiatieven genomen om een officieel kwaliteitskeurmerk te behalen. Toch hebben wij, naast de implementatie van Zorgpad Stervensfase, veel aandacht besteed aan praktische kwaliteitsverbetering. Zo is er een start gemaakt met het vervaardigen van procedurehandboeken, heeft manager Evelien van Duin een VPTZ-training over kwaliteit gevolgd en is de basistraining van VPTZ, die wij in eigen beheer hebben, bijgesteld naar de wensen en eisen van het Hospice anno 2010. Ook is voor het MDO besloten een andere rapportagewijze te volgen. Nu komen alle domeinen (fysiek, psychisch, sociaal en spiritueel) aan de orde. In 2011 zullen wij een evaluatieformulier voor huisartsen in omloop brengen, om de geboden zorg te evalueren en onze dienstverlening te optimaliseren.

Regionale visie

Op 5 oktober 2010 hebben bestuurders van diverse zorginstellingen een regiovisie op palliatieve zorg ondertekend. Het initiatief vloeide voort uit de partners van het Netwerk Palliatieve Zorg Zuid-Holland Noord. Het Hospice Duin- en Bollenstreek was vertegenwoordigd bij de totstandkoming van de regiovisie.

Verloop vrijwilligers

In 2010 is er vanwege verhuizing, betaald werk of persoonlijke problematiek een gering verloop geweest in de vrijwilligersgroep. Daardoor hebben we een groep nieuwe vrijwilligers geschoold. In totaal zijn tien nieuwe vrijwilligers opgeleid, onder wie één thuiszorgvrijwilliger. Eind 2010 waren er ruim voldoende vrijwilligers om de werkzaamheden uit te voeren. Op de wachtlijst staat een klein aantal nieuwe vrijwilligers.

NL-Doet

In 2010 is onze aanvraag voor NL-Doet van het Oranje Fonds goedgekeurd. Met het budget en de vrijwilligers hebben wij het tuinmeubilair kunnen en de vlonder van het balkon grondig kunnen reinigen.

[pagina 11]

7. De activiteiten

In 2010 heeft het Hospice Duin- en Bollenstreek diverse activiteiten georganiseerd voor de gasten, hun naasten/of nabestaanden en de regio. Ook voor onze medewerkers en vrijwilligers hebben wij verschillende uitjes en nuttige extraatjes verzorgd. In dit hoofdstuk vindt u een greep uit onze activiteiten.

Herinneringsbijeenkomsten

In april en oktober 2010 hebben wij twee herinneringsbijeenkomsten georganiseerd ter ere van de gasten die in ons hospice zijn overleden. Het thema was 'Er zijn'. De herinneringsbijeenkomsten waren sfeervol en ingetogen, muzikanten verzorgden de muzikale intermezzo's. In aanwezigheid van nabestaanden, vrijwilligers en verpleegkundigen herdachten we de overleden gasten en noemden hun namen. Tijdens de licht- en rozenceremonie ontstaken nabestaanden de kaars die voor hun dierbare heeft gebrand in het hospice na het moment van overlijden. De bijeenkomsten vonden plaats in De Ankerplaats te Sassenheim.

Evaluatiegesprekken

Zes weken na het moment van overlijden nodigen wij de nabestaanden uit voor een nazorggesprek in het hospice. Velen gaven hieraan gehoor in 2010. De meesten vonden het prettig om weer even in het hospice terug te zijn en waren vol lof over de verpleegkundigen- en vrijwilligerszorg. Uit de evaluatiegesprekken bleek tevens dat de palliatieve terminale zorg zoals we die in het hospice aanbieden, niet mogelijk is zonder de inzet en motivatie van alle vrijwilligers. In 2011 zullen de coördinatoren een cursus in rouwbegeleiding volgen, om nog beter te kunnen inhaken op de nazorggesprekken. Naar aanleiding van de evaluatiegesprekken hebben wij ook besloten te gaan samenwerken met het Adamas Inloophuis. Op het programma staan onder meer een verwendag en lotgenotenbegeleiding aan rouwgroepen.

"Een bijzondere activiteit in het hospice is de uitgeleide. Als iemand in het hospice overlijdt, wordt hij of zij stapvoets uitgedragen, met een prachtige quilt over de kist. Iedereen die op dat moment in het hospice werkt is aanwezig, evenals de vrienden en de familie. Iemand draagt een toepasselijk gedicht voor. Pas als de rouwwagen het terrein heeft verlaten, is het afscheid vereeuwigd. Dan wordt ook de kaars gedoofd die op het moment van overlijden is aangestoken."

Ineke Koning, verpleegkundige

Activiteiten Kamer 7

Vrijwilligerscafé Kamer 7 is opgezet door vrijwilligers met als doel een informeel samenkomen te bewerkstelligen. In het café kunnen vrijwilligers elkaar in een andere omgeving ontmoeten of thema-avonden organiseren. In 2010 kwamen de volgende thema's aan bod: etherische oliën, handmassage, de werking van het menselijk lichaam, Stichting Hulphond en de achtergronden van religies. De avonden werden matig bezocht. Daarom wordt het programma in 2011 teruggebracht naar twee bijeenkomsten.

Andere activiteiten voor medewerkers en vrijwilligers:

- Scholing over Zorgpad Stervensfase
- Scholing over verzorgende handelingen
- Bijscholing over misselijkheid en braken in de terminale fase
- Praktische kennismaking met kunstzinnige therapie
- Informatiemiddag Adamas Inloophuis
- Medewerkersuitje: theatervoorstelling 'Zusters on tour' en buffet
- Vrijwilligersuitje: Ladies' Circle en high tea (met dank aan NL-Doet)
- Uitreiking speculaaspop op de Dag van de Vrijwilliger op 7 december
- Kerstavond met theatervoorstelling 'Reïncarnatus' (met dank aan Fonds Nuts Ohra)
- Uitreiking kerstpakketten (met dank aan Fonds Nuts Ohra)

Activiteiten door vrijwilligers

Een aantal vrijwilligers droeg naast zijn of haar werkzaamheden in het hospice ook op een andere manier een steentje bij. Zij maakten de nieuwsbrief, organiseerden de herinneringsbijeenkomsten voor de nabestaanden, verspreidden de folders, gaven invulling aan de feestdagen, schoolden nieuwe vrijwilligers of namen zitting in het bestuur van Stichting Vrienden.

Voorlichting en pr

De kennis die het Hospice Duin- en Bollenstreek ontwikkelt, vindt op vele manieren haar weg naar geïnteresseerden in de regio. Zo hebben wij in 2010 een dvd-opname gemaakt over ons hospice: 'Thuis in'. De dvd staat op onze website en is vrij toegankelijk voor potentiële gasten en hun naasten. Ook zal de dvd worden verspreid onder de transferpunten van ziekenhuizen. Voor scholingsdoeleinden hebben we een tweede dvd gemaakt, met veel informatie voor en door vrijwilligers. Verder hebben wij in 2010 drie informatiebijeenkomsten verzorgd. Een daarvan in samenwerking met Apotheek Sassenheim, met als thema 'Samen zorgen'. Voor 2011 hebben wij alweer drie aanvragen voor informatiedagen binnen. Tot slot hebben wij verschillende persberichten verstuurd, onder meer over NL-Doet, het symposium over delier, de Dag van de Palliatieve Zorg en onze activiteiten. Niet alle persberichten zijn opgepikt door de media.

Activiteiten door Stichting Vrienden

Stichting Vrienden van Het Hospice Duin- en Bollenstreek wil het verblijf van de gasten zo aangenaam mogelijk laten verlopen. Dat doen ze door in de regio zo veel mogelijk betrokkenheid te creëren bij de palliatieve (thuis)zorgverlening in het algemeen en het Hospice in het bijzonder. Eén van hun belangrijkste taken is erop toezien dat het hospice voor iedereen toegankelijk is. Stichting Vrienden vult de eigen bijdrage aan als iemand de hospiceopname niet geheel zelf kan bekostigen.

Onze folders voor de gasten:

- Vocht en voeding in de laatste levensfase
- Delier/verwardheid
- Medicatie via subcutane infusie
- Palliatieve sedatie
- Fabels en feiten over morfine
- Ondersteuning bij verliesverwerking (nieuw in 2010)

Bestuur en management

Bestuur Stichting Exploitatie 2010

Jan Willem Plug, voorzitter

Jan van Vliet, penningmeester

Jules de Vries, secretaris

Hans Bet, lid

Frits Schrijver, lid

Management Hospice 2010

Evelien van Duin, manager

Ellen Warmerdam, coördinator

Lucy van Oostrum, coördinator

